

Nieuwsbrief 68

Oktober 2018

The ice age and the demographic history of Arctic and Antarctic marine mammals

---

Climate change is affecting the distribution of species, population dynamics and trophic interactions across a wide range of ecosystems. However, predicting the long-term consequences of contemporary, short-term observations remains a challenge. The ice age transitions during the last millions of years were characterized by similarly rapid and dramatic increases in temperature and linked environmental changes, providing a unique opportunity to assess the long-term consequences of climate changes in natural populations.

In this lecture, PhD researcher Andrea Cabrera will explain the role of glaciations on the distribution, abundance, genetic structure, and migration of marine mammal populations. The lecture will mainly focus on the polar regions both North and South, and on the environmental changes that occurred during the past glacial-interglacial transition. Throughout the lecture, we will discover how genetic data can help us to unravel the history of marine mammal populations.

Wanneer	29 oktober 2018
Hoe laat	19:30 uur
Waar	Aweg 30, Groningen – ingang Herman Colleniusstraat
Toegang	€ 2,00; studenten € 1,00; minorstudenten gratis

Imaka-lezingen 2018-2019

<i>Datum</i>	<i>Titel van de lezing</i>
26 november	Brage Hansen over de dynamiek van Arctische ecosystemen
28 januari	Wim Hoek over het SEES-onderzoek 2015

Smeltende ijskappen

Peter Bijl, de inleider van de IMAKA-lezing op 24 september, sprak zondag 7 oktober in *Vroege Vogels* over zijn onderzoek. De uitzending is terug te luisteren:

<https://vroegevogels.bnnvara.nl/media/411667> of <https://www.nporadio1.nl/podcasts/vroege-vogels>

Building a more sustainable municipality in Norway

Three towns are in the process of amalgamating to form a new municipality, known for now as new Asker. Part of the merging process involves searching for ways to ensure the community remains sustainable in the future. To do this, the towns are looking to the UN Sustainable Development Goals (SDGs).

THE TOWNS—and their 90,000+ residents— are scheduled to complete the amalgamation by the beginning of 2020. As part of the process, they are pioneering a “municipal approach” to the SDGs, using the goals as the overarching framework for municipal planning. In fact, new Asker is the first municipality in Norway to be included in UN Habitat’s program for local implementation of the SDGs.

Bron: WWF Arctic in *The Circle*, http://arctic.blogs.panda.org/the-circle/building-a-more-sustainable-municipality-in-norway/?utm_source=WWF+Arctic+Programme&utm_campaign=d749269ab9-polarpanda_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_bda212f775-d749269ab9-712502025

Financiële sector presenteert Spitsbergen ambitie

Op dinsdag 26 juni jl. overhandigde ASN-directievoorzitter Arie Koornneef de Spitsbergen Ambitie aan de voorzitter van het Klimaatberaad, Ed Nijpels. Hij deed dit namens vijftien financiële instellingen die hebben afgesproken dat zij de klimaatimpact van al hun financieringen en beleggingen gaan meten en extern gaan rapporteren. Zo willen ze een belangrijke bijdrage leveren aan de Nederlandse klimaatdoelstellingen.

De Spitsbergen ambitie is een van de vier vervolgstappen van de expeditie naar Spitsbergen in april 2018, gemaakt door bankiers, verzekeraars, vermogensbeheerders, energieleveranciers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties.

Aanjaagrol

In de ambitie committeren de instellingen zich aan het meten en extern rapporteren van de klimaatimpact van hun financieringen en beleggingen voor 2020.

Science Based Targets

De instellingen gaan gebruikmaken van klimaatscenario-analyses en Science Based Targets. Dit zijn klimaatreductiedoelen die worden gesteld aan de hand van de wetenschap. Zo kunnen de instellingen voldoen aan de doelen in het Parijsakkoord. [Lees de Spitsbergen Ambitie hier.](#)

Arie Koornneef in het persbericht over de Spitsbergen Ambitie: *De reis naar Spitsbergen heeft de urgentie voor alle deelnemers die mee waren zichtbaar gemaakt. Wat mij betreft zit de ambitie van dit commitment in het aantal partijen dat zich uitspreekt om volgens wetenschappelijke methoden de klimaatimpact van hun financieringen en beleggingen inzichtelijk te maken. Inzicht is de eerste stap naar actie. De financiële sector is in staat een groot verschil te maken. En daarmee groot bij te dragen aan de Nederlandse klimaatdoelen.*

De Spitsbergen Ambitie is ondertekend door: ABN-AMRO, AXA IM Nederland, ACTIAM, AEGON, ASN Bank, ASR, Triodos Bank, BNG Bank, Double Dividend, FMO, ING, NNEK, Rabobank, SET Ventures, De Volksbank.

ICESat-2

August 22, 2018: *NASA launching advanced laser to measure Earth's changing ice*

On September 14 NASA launched into space the most advanced laser instrument of its kind, beginning a mission to measure – in unprecedented detail – changes in the heights of Earth's polar ice.

NASA's Ice, Cloud and land Elevation Satellite-2 (ICESat-2) will measure the average annual elevation change of land ice covering Greenland and Antarctica to within the width of a pencil, capturing 60,000 measurements every second.

ICESat-2 will extend and improve upon NASA's 15-year record of monitoring the change in polar ice heights, which started in 2003 with the first ICESat mission and continued in 2009 with NASA's Operation Ice Bridge, an airborne research campaign that kept track of the accelerating rate of change.

Het gehele artikel (incl. een informatieve video over de werking en verwachte resultaten van de satelliet) is te vinden op: <https://climate.nasa.gov/news/2790/nasa-launching-advanced-laser-to-measure-earths-changing-ice/> .

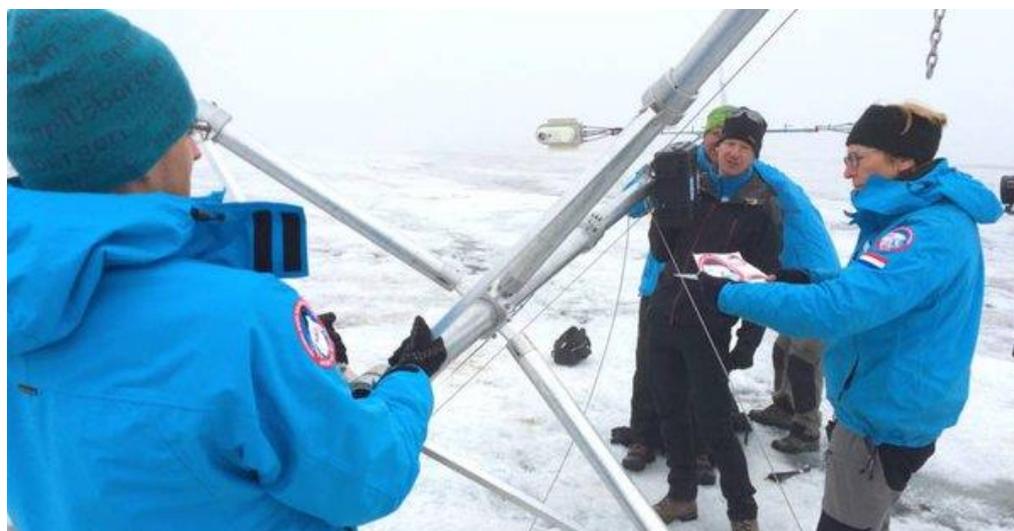
Nog meer informatie over deze nieuwe satelliet: <https://climate.nasa.gov/news/2794/counting-on-nasas-icesat-2/>

Oproep SEES 2020

Vijf jaar na de succesvolle eerste SEES.NL expeditie, willen we graag weer terug om de veranderingen vast te leggen. Het concept is hetzelfde als in 2015, wetenschappers uit verschillende disciplines aangevuld met toeristen.

We hebben hulp nodig om deze tweede expeditie mogelijk te maken. Geef je vrijblijvend op als wetenschapper, toerist of sponsor. Dan nemen we snel contact met je op.

Stuur een e-mail waarin je kort vertelt wat je wilt doen tijdens SEES.NL/2020 en beknopte informatie over je achtergrond naar seespits@gmail.com .

Activiteiten elders

Symposium Polar impacts

Uitnodiging voor het jaarlijkse symposium van en door NWO en APECS. Drie thema's komen aan bod:

Environmental and climatic impacts

Societal and cultural impacts

Funding and governance impacts

Meer informatie en een gedetailleerd programma volgen later. In verband met de grootte van de zaal, is het aantal bezoekers beperkt tot 120.

Datum: 7 december 2018

Plaats: NWO, Laan van Nieuw Oost-Indië 300, 2593 CE Den Haag

Voertaal: Engels

Voor meer informatie: npp@nwo.nl

Lezing Eemsmond

Wat: Poolreizen – Arctisch klimaat. Presentatie door prof.dr. R. Bintanja, honorair Hoogleraar Klimaat en Milieuveranderingen.

Wanneer: woensdag 17 november 2018. Aanvang: 19:30 uur.

Waar: Restaurant Nefertari, Wijkstraat 68, Appingedam.

Meer informatie: www.kijkeensomhoog.nl

Websites

Images of Change: Giant iceberg stays close to home

Iceberg A-68A has moved a relatively short distance in the year since it calved from Antarctica's Larsen C Ice Shelf. Ctrl + een klik op de titel geeft toegang tot een opmerkelijke hoeveelheid beelden van talloze gebieden, incl. de poolstreken.

Vital Signs of the Planet

Monitor the Earth's key climate indicators. <https://climate.nasa.gov/vital-signs/carbon-dioxide/>

The Groningen Climate Initiative organizes a special symposium on Climate Adaptation in Northern Netherland. See: <https://climateinitiativenoordnederland.nl/en/symposium/>. **Deadline aanmelding 12 oktober!!**

Willem Barentsz Pool Instituut:

Het virtuele instituut van alle Nederlandse poolonderzoekers, een netwerk voor kennis, onderzoek en onderwijs over de Arctis en Antarctica: <http://www.wbpi.nl/>. De laatste WBPI-Nieuwsbrief kunt u downloaden via: <https://mailchi.mp/035b62557152/wbpi-newsletter-september-1472701?e=114d50c701>

De nieuwe Barentsobserver: The Independent Barents Observer: <https://thebarentsobserver.com/en>

Archief Imaka-Nieuwsbrieven: <http://www.rug.nl/research/arctisch-centrum/imaka/nieuwsbrieven/>